

*Załącznik nr 1 do Uchwały Zarządu Banku Spółdzielczego Łuków
nr 02/04/2025 z dnia 15 kwietnia 2025 r.
Załącznik do Uchwały Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Łukowie
nr 03/04/2025 z dnia 24 kwietnia 2025 r.*

Opis systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Łukowie

I. Cele i organizacja systemu kontroli wewnętrznej

§ 1

Cele kontroli wewnętrznej

W Banku działa system kontroli wewnętrznej, którego celem jest wspomaganie procesów decyzyjnych, przyczyniających się do zapewnienia:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

§ 2

Funkcja kontroli

Na system kontroli wewnętrznej w banku składa się:

- 1) Funkcja kontroli - realizowana przez wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku, ma za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, obejmuje ona stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.
- 2) Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej – umiejscowione na II linii obrony systemu zarządzania, którego zadaniem jest: identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie ryzyk braku zgodności działania Banku z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku, przyjętymi w Banku standardami rynkowymi. Przedstawianie raportów w tym zakresie oraz projektowanie rozwiązań w zakresie systemu kontroli wewnętrznej Banku.
- 3) Audyt wewnętrzny – sprawowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

§ 3

Organizacja systemu kontroli wewnętrznej

1. Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach.
2. Podział komórek i jednostek organizacyjnych Banku na poszczególne poziomy przedstawiony jest w Regulaminie organizacyjnym Banku Spółdzielczego w Łukowie.
3. Działanie pierwszego poziomu w ramach systemu kontroli wewnętrznej obejmuje:
 - 1) stosowanie przez pracowników jednostek i komórek pierwszego poziomu odpowiednich mechanizmów kontrolnych;
 - 2) dokonywanie przez pracowników jednostek i komórek pierwszego poziomu w ramach obowiązków służbowych wynikających z regulacji wewnętrznych Banku lub ich zakresów obowiązków – niezależnego monitorowania poziomego (monitorowania w ramach pierwszego poziomu) przestrzegania mechanizmów kontrolnych poprzez ich weryfikację bieżącą lub testowanie.
4. Działanie drugiego poziomu w ramach systemu kontroli wewnętrznej obejmuje:
 - 1) stosowanie przez pracowników komórek drugiego poziomu odpowiednich mechanizmów kontrolnych;
 - 2) dokonywanie przez pracowników komórek drugiego poziomu w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych wynikających z regulacji wewnętrznych Banku lub ich zakresów obowiązków niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych poprzez:
 - monitorowanie pionowe (weryfikacja bieżąca lub testowanie pierwszego poziomu przez poziom drugi),
 - lub monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie poziome w komórkach drugiego poziomu),
5. Na trzeci poziom składa się działalność Audytu Wewnętrznego realizowanego przez SSOZ BPS.

II. Rola Zarządu Banku, Rady Nadzorczej pełniącej funkcję Komitetu Audytu

§ 4

Zarząd Banku

Do zadań Zarządu Banku w zakresie kontroli wewnętrznej należy:

- 1) projektowanie, wprowadzenie oraz zapewnianie we wszystkich jednostkach organizacyjnych, komórkach organizacyjnych, i stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej,
- 2) określenie kryteriów oceny adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych w procesach funkcjonujących w Banku,
- 3) ustanawianie zasad niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmujących weryfikację bieżącą i testowanie,

- 4) zapewnienie funkcjonowania matrycy funkcji kontroli oraz przypisanie zadań związanych z zapewnianiem jej funkcjonowania,
- 5) ustanowienie zasad raportowania co najmniej o skuteczności kluczowych mechanizmów kontrolnych oraz o wynikach testowania pionowego.
- 6) podejmowanie działań mających na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli ze Stanowiskiem ds. zgodności i kontroli wewnętrznej,
- 7) określenie rodzaju działań podejmowanych w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w tym środki naprawcze i dyscyplinujące,
- 8) raportowanie do Rady Nadzorczej, nie rzadziej niż raz w roku, o sposobie wypełnienia swoich zadań w ramach systemu kontroli wewnętrznej.

§ 5

Rada Nadzorcza Banku pełniącą funkcję Komitetu Audytu

W ramach systemu kontroli wewnętrznej Rada nadzorcza:

- 1) sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w Banku,
- 2) monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od Stanowiska ds. zgodności i kontroli wewnętrznej, Audytu Wewnętrznego, Zarządu Banku,
- 3) zatwierdza kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- 4) zatwierdza propozycje Zarządu Banku w przedmiocie struktury organizacyjnej Banku,
- 5) dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki zgodności.

§ 6

Zakres zadań i umiejscowienie Stanowiska ds. zgodności i kontroli wewnętrznej

1. W Banku funkcjonują mechanizmy zapewniające niezależność Stanowisku ds. zgodności i kontroli wewnętrznej, w tym:
 - 1) Zarząd i Rada Nadzorcza zatwierdzają regulamin funkcjonowania dotyczący zadań Stanowiska ds. zgodności i kontroli wewnętrznej w związku z zapewnianiem zgodności.
 - 2) osoba kierująca Stanowiskiem ds. zgodności i kontroli wewnętrznej (w przypadku stanowiska jednoosobowego – pracownik) mają zapewniony bezpośredni kontakt z Członkami Zarządu i Rady Nadzorczej.
 - 3) osoba kierująca Stanowiskiem ds. zgodności i kontroli wewnętrznej lub osoba zastępująca uczestniczy w posiedzeniach Zarządu Banku.
 - 4) osoba kierująca Stanowiskiem ds. zgodności i kontroli wewnętrznej lub osoba zastępująca uczestniczy w posiedzeniach Rady Nadzorczej pełniącej funkcję Komitetu Audytu w przypadku, gdy przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej, w tym zapewnianiem zgodności, Audytem Wewnętrznym lub zarządzaniem ryzykiem.

- 5) powoływanie osoby kierującej Stanowiskiem ds. zgodności i kontroli wewnętrznej odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej.
- 6) odwołanie osoby kierującej Stanowiskiem ds. zgodności i kontroli wewnętrznej odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej po uprzednim wysłuchaniu tych osób przez Radę Nadzorczą.
2. Do zadań Stanowiska ds. zgodności i kontroli wewnętrznej – w ramach systemu kontroli wewnętrznej należy:
 - 1) koordynowanie funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej w Banku oraz działania funkcji kontroli;
 - 2) zarządzanie ryzykiem braku zgodności tj. identyfikowanie, ocena, pomiar, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie o ryzyku braku zgodności w tym koordynowanie działań w zakresie zapewnienia zgodności w Banku;
 - 3) przeprowadzanie niezależnego monitorowania w zakresie zapewnienia zgodności oraz przestrzegania mechanizmów kontrolnych, zapewniających realizację celów systemu kontroli wewnętrznej w Banku i raportowanie wyników tego niezależnego monitorowania;
 - 4) przeprowadzanie dodatkowych, doraźnych czynności kontrolnych w jednostkach i komórkach organizacyjnych Banku;
 - 5) projektowanie procedur i metodyk identyfikacji oraz oceny ryzyka braku zgodności;
 - 6) sporządzanie okresowych sprawozdań z zakresu prowadzonej działalności i przedkładanie ich Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej.

§ 7

Zasady corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej

Rada Nadzorcza Banku pełniąca funkcję Komitetu Audytu, corocznie dokonuje oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli.

§ 8

Postanowienia końcowe

Niniejszy opis podlega cyklicznemu przeglądowi.